



21/31

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 6 augustus 2021 door A, hierna te noemen klager, ingediende klacht tegen drs. B, hierna te noemen verweerder, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen en ingeschreven in het NIP-register als kinder- en jeugdpsycholoog NIP.

I Het verloop van de procedure

Het College heeft kennisgenomen van:

- het klaagschrift met bijlagen van 6 augustus 2021;
- het verweerschrift van 20 oktober 2021;
- de op 18 januari 2022 door klager overgelegde drie rechterlijke uitspraken.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden op 26 januari 2022, waarbij klager en verweerder aanwezig waren.

II De feiten

Op grond van de stukken kan van het volgende worden uitgegaan.

Klager is gescheiden. Met zijn voormalige echtgenote heeft hij twee kinderen waaronder een dochter, C, geboren in 2014. De ouders hebben gezamenlijk het ouderlijk gezag over C. C ging op 20 februari 2020 in behandeling bij beeldend therapeut D die was aangesloten bij de praktijk van verweerder (hierna ook te noemen de praktijkmedewerker). Op 25 mei 2020 verscheen een samenvattend reflectieverslag Beeldende therapie. In het verslag staat bij reden aanmelding: “De zesjarige C werd voor beeldende therapie aangemeld omdat zij sinds een periode van een half jaar niet meer naar haar vader wilde gaan. Ze ervoer veel weerstand om naar haar vader toe te gaan en had ook buikpijn. De huisarts heeft naar praktijk B doorverwezen om door middel van therapie een vertrouwensband op te bouwen met C om meer duidelijkheid te krijgen over wat er speelt.” (...) “Het beeldende therapie traject wordt, na vier maanden, afgesloten aangezien C opener en gemakkelijker deelt over hoe het met haar gaat, ze vrolijker overkomt en meer in contact met haar zelf lijkt te zijn.” En bij de aanbevelingen: “Er is rust ontstaan sinds C zelf kan beslissen of zij naar haar vader wil of niet. Dit lijkt dus een goede manier om met de weerstand die C voelt om naar haar vader te gaan om te gaan. Wenselijk zou zijn dat er een lijntje tussen C en haar vader blijft bestaan zodat het contact eventueel later herstelt kan worden.”

Klager werd op de zitting van de rechtbank op 29 juni 2020 over een nieuwe zorgregeling met dit verslag geconfronteerd. Hij wist tot op dat moment niet dat C in behandeling was gegaan bij de praktijk van verweerder. Zijn ex-vrouw had het verslag ingediend bij de rechtbank. Hij heeft toen contact opgenomen met verweerder. Na een gesprek met verweerder stemde klager in met voortzetting van de behandeling.

Op 18 januari 2021 zond de advocaat van klager een e-mail aan verweerder: “Partijen hebben de volgende opdracht gekregen van het Hof: De ouders moeten zelf hulp gaan zoeken en bij de behandeling van de hoofdzaak laten zien welke acties zij ondernomen hebben.” (...) “We vragen u als advocaten namens beide ouders of u een (systeem)therapeut kunt aanraden waar partijen mee aan de slag kunnen ten aanzien van elkaar en hun kinderen.”

Op 10 maart 2021 bericht de advocaat van klager aan verweerder dat het verzoek om een systeemtherapeut te regelen voor beide ouders is vervallen.

Op 15 maart 2021 trekt klager zijn toestemming in voor behandeling van C door de praktijk van verweerder en verbiedt per die dag toestemming voor verder contact met zijn dochter.

Op 19 maart 2021 is C in de praktijk geweest van verweerder.

Op 21 maart 2021 bericht verweerder klagers advocaat per e-mail dat hij een behandelaar heeft gevonden voor het traject met beide ouders.

III Het standpunt van klager en de klacht

De klacht houdt in, zakelijk weergegeven:

1. Klagers dochter is op 20 februari 2020 in behandeling genomen in de praktijk van verweerder zonder dat klager daarvan wist en zonder zijn toestemming, terwijl hij met het ouderlijk gezag is belast. In het verslag wordt een negatief beeld van klager geschetst. Het verslag werd alleen aan moeder toegezonden. In het verslag staat niet vermeld na verloop van welke termijn de conclusies redelijkerwijs hun geldigheid verloren kunnen hebben.
2. Verweerder heeft onvoldoende gedaan om te voorkomen dat er misbruik van dit verslag werd gemaakt. Hij heeft niet weten te voorkomen dat het verslag van 25 mei 2020 van zijn praktijk door de moeder eerst in een procedure bij de rechtbank en later in een procedure bij het gerechtshof werd ingebracht. Nadat klager bij verweerder had gemeld dat het verslag bij het gerechtshof was ingebracht, heeft verweerder daar niets mee gedaan.
3. Verweerder heeft verzuimd na meldingen door klager over C op 8 juli en 3 september 2020 om advies in te winnen bij Veilig Thuis zoals de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling voorschrijft.
4. Na de melding van klager aan verweerder op 3 september 2020 inhoudende dat de moeder hem beschuldigt van seksueel misbruik en dat moeder C dingen aanpraat, biedt verweerder geen extra hulp.
5. Op 8 oktober 2020 spreekt klager met verweerder. Verweerder adviseert klager de kinderen meer tijd bij klager te laten doorbrengen. Klager vraagt hem de dag erna om dat op papier te zetten; verweerder zou dit doen als de zedenzaak uit de wereld is. Op 22 oktober 2020 laat klager verweerder weten dat de zedenzaak gesloten is en herhaalt hij zijn verzoek om een geschreven advies. Verweerder komt zijn belofte niet na.
6. Naar aanleiding van de uitspraak van het gerechtshof vragen de advocaten van klager en zijn ex-vrouw aan verweerder op 18 januari 2021 om een doorverwijzing naar een externe systeemtherapeut. Verweerder zou een maand nodig hebben voor de verwijzing. Verweerder kwam niet met een externe verwijzing, hij bood pas, nadat klager had laten weten niet meer te wachten op een verwijzing, een verwijzing aan naar een therapeut in zijn praktijk.
7. Verweerder en D hebben niet deskundig en niet in het belang van C gehandeld, maar haar vertrouwen in mensen beschadigd. Verweerder vroeg op 6 maart 2021 aan klager om C te stimuleren voortaan alleen nog met de praktijkmedewerker te spreken over dingen die ze moeilijk vindt in het kader van de omgang met haar vader en moeder. Verweerder strooide heel makkelijk met diagnoses (C zou een gespleten persoonlijkheid krijgen) en C werd door de praktijkmedewerker gedwongen om over traumatische gebeurtenissen te praten en liet haar schrikken. Toen klager van zijn dochter hoorde dat zij niet meer naar D wilde, omdat ze van haar dingen moest zeggen over haar vader die niet waar zijn, heeft hij besloten zijn toestemming voor

de behandeling van en het contact met C en de praktijk van verweerder per direct in te trekken. Desondanks heeft verweerder op 19 maart 2021 nog contact met C zonder klager hierin te kennen.

IV Het standpunt van verweerder

Verweerder heeft de klacht gemotiveerd betwist en daartoe onder meer, zakelijk weergegeven, het volgende gesteld.

Ad. 1. Verweerder stelt dat hij ervan uitging dat klager toestemming heeft gegeven tot behandeling van zijn dochter en dat dit uit een mailwisseling bleek. Verweerder is ervan uitgegaan dat moeder dit zou communiceren met klager. Klager bleek echter niet door moeder te zijn geïnformeerd. Toen klager er in het proces bij de rechtbank achter kwam en contact met verweerder opnam hebben ze met elkaar gesproken, herkende klager de e-mails en verleende hij alsnog toestemming voor de behandeling.

Ad 2. Het lag niet in verweerders vermogen te voorkomen dat het verslag werd gebruikt in een rechtszaak. In het verslag staat dat het een tussentijds verslag is, vertrouwelijk en dat het niet bestemd is voor derden.

Ad 3. Voordat verweerder de kans kreeg contact op te nemen met Veilig Thuis, had klager het al gedaan. De procedure is dat Veilig Thuis, als het ergens bij betrokken wordt, een praktijk of instelling aanwijst om het op te pakken. Veilig Thuis gaf verweerders praktijk het mandaat om dit te doen. Door de betrokkenheid van Veilig Thuis is voor wat betreft de melding over uitingen voldaan. Veilig Thuis is verantwoordelijk voor wat er in hun rapport staat.

Ad 4 en 5. Er is steeds een goed contact geweest tussen klager en verweerder.

Ad 6. In antwoord op de vraag naar een systeembegeleider heeft verweerder laten weten dat hij buiten de praktijk geen systeembegeleider kende. Daarom heeft hij gezocht naar iemand in zijn praktijk die dit kon gaan doen. Er was in zijn praktijk een geschikt persoon, maar die had niet meteen tijd beschikbaar.

Ad 7. Volgens verweerder ging het mis toen mevrouw E vanaf 16 september 2020 het gezin van klager ging ondersteunen. Verweerder vond het onwenselijk dat de dochter zowel aan mevrouw E bij klager als aan een vriendin van moeder verhalen zou vertellen. Mevrouw E is geen kindervertherapeut en er was geen toestemming van moeder voor het voeren van gesprekken tussen mevrouw E en C. Verweerder heeft daarom beide ouders verzocht om te stimuleren dat C de zaken waar zij mee zat te vertellen aan D met wie zij een uitstekende band had. D heeft er ook met C over gesproken. Uitgangspunt voor dat gesprek was om C op een milde manier te confronteren met uitspraken die zij elders deed om erover in gesprek te kunnen gaan, wat naar verwachting mogelijk zou moeten zijn gezien de langdurige therapeutische relatie. Vervolgens berichtte klager verweerder dat hij de behandeling per direct beëindigde en was het niet meer mogelijk om klager te bereiken. Veilig Thuis en verweerder vonden het onverantwoord om de behandeling per direct stop te zetten. Daarom is er C nog één keer en hooguit tien minuten in de praktijk geweest om de gemaakte werkjes mee te geven en afscheid te nemen.

V De overwegingen van het College

Ten aanzien van de klacht overweegt het College als volgt.

Bij de tuchtrechtelijke toetsing van professioneel handelen gaat het er niet om of dat handelen beter had gekund, maar om het beantwoorden van de vraag of de psycholoog de zorgvuldigheid heeft betracht die van een redelijk handelend en redelijk bekwaam psycholoog kan worden verwacht door te handelen naar de Beroepscode.

Ad klachtonderdeel 1

Klager was met het ouderlijk gezag belast. Gelet op het bepaalde in de artikelen 7 en 61 van de Beroepscode had verweerder klager om toestemming moeten vragen voor het in behandeling nemen van zijn minderjarige dochter van zes jaar, na hem eerst te hebben geïnformeerd over de behandeling zoals artikel 63 van de Beroepscode voorschrijft. Dit klemt temeer nu verweerder wist of had moeten weten dat sprake was van een conflictueuze echtscheiding en de reden voor aanmelding van C juist was gelegen in de weerstand die zij ervoer in het contact met haar vader. Verweerder had de toestemming niet mogen veronderstellen op basis van op e-mailcorrespondentie die de moeder liet zien of erop mogen vertrouwen dat de moeder, ex-partner van klager, klager op de hoogte zou stellen. Voorts had verweerder klager om toestemming moeten vragen voor de rapportage en hem moeten wijzen op zijn inzage- en blokkeringsrecht.

Dit zijn belangrijke basisregels die elke psycholoog moet kennen en naleven. De omstandigheid dat partijen toen klager bij verweerder kwam klagen een goed gesprek hebben gevoerd, en klager vervolgens heeft besloten in te stemmen met voortzetting van de behandeling is een goede gang van zaken, maar dat neemt niet weg dat verweerder eerder niet zorgvuldig is omgegaan met klager. Dit klachtonderdeel acht het College daarom gegrond.

Ad klachtonderdeel 2

Aan verweerder kan niet worden verweten dat de rapportage bij de rechtbank en het gerechtshof terecht is gekomen. In het verslag staat dat het een tussentijds verslag is, vertrouwelijk en dat het niet bestemd is voor derden. Het rapport werd door de moeder ingebracht. Dit klachtonderdeel is daarom ongegrond. Wel merkt het College op dat de kans dat misbruik van een rapportage wordt gemaakt in de zin van artikel 28 van de Beroepscode kleiner is als beide ouders steeds goed geïnformeerd zijn over het doel van de rapportage, de beperkingen ervan en dit ook in de rapportage wordt vastgelegd. Het College adviseert verweerder daar in de toekomst nog beter op te letten.

Ad klachtonderdeel 3

De klacht dat verweerder een melding had moeten doen bij Veilig Thuis kan niet slagen, omdat klager dat direct al zelf had gedaan.

Ad klachtonderdeel 4 en 5

Verweerders praktijkmedewerker had klagers dochttertje in behandeling. Verweerder had zelf geen behandelrelatie met klager en had uit dien hoofde geen verplichtingen jegens klager in die zin dat hij verweerder zou moeten helpen.

Uit de overgelegde e-mailcorrespondentie blijkt niet dat verweerder klager heeft beloofd om iets op papier te zetten over meer omgang tussen klager en zijn kinderen. Het zou ook niet een taak zijn van verweerder in het kader van de behandeling van klagers dochttertje door de praktijkmedewerker. Overigens is onweersproken dat er in die periode steeds een goed onderling contact bestond tussen partijen.

Deze klachtonderdelen zijn daarom ongegrond.

Ad klachtonderdeel 6

De klacht dat verweerder klager en zijn ex-vrouw niet snel genoeg verwees naar een externe systeemtherapeut, waarnaar werd gevraagd in de brief van 18 januari 2021, kan niet slagen. In die brief werd aan verweerder slechts gevraagd of hij een (systeem)therapeut kon aanraden; er staat niet dat het een externe therapeut moest zijn. Het College ziet voorts niet op basis waarvan verweerder verplicht zou zijn een bepaald soort hulpverlener te gaan zoeken en die binnen een bepaalde termijn te vinden. Dit klachtonderdeel is ongegrond.

Ad klachtonderdeel 7

Klager heeft niet aangetoond dat verweerder ondeskundig heeft gehandeld. Niet is komen vast te staan dat hij met diagnoses heeft gestrooid. Verweerder mocht klager aanraden C over traumatische

gebeurtenissen te laten praten met zijn praktijkmedewerker. Ook is niet komen vast te staan dat de praktijkmedewerker C onnodig heeft laten schrikken of anderszins niet in het belang van C heeft gehandeld.

Nadat klager de behandeling van C per direct per mail had stopgezet en er geen mogelijkheid meer was om met hem in contact te komen, mocht verweerder in overleg met Veilig Thuis beslissen dat het voor C beter zou zijn om nog even afscheid te nemen.

Ook dit klachtonderdeel is ongegrond.

Het voorgaande leidt ertoe dat de klacht op onderdeel 1. gegrond is en voor het overige ongegrond. Het College is van oordeel dat verweerder in de naleving van een belangrijke basisregel tekort is geschoten jegens klager. Nadat klager hierover contact met hem had opgenomen heeft er weliswaar een gesprek plaatsgevonden waarna klager alsnog heeft ingestemd met de behandeling van zijn dochter, maar dit laat onverlet dat het College de maatregel van waarschuwing passend acht.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart de klacht gedeeltelijk gegrond als voormeld;
- waarschuwt verweerder.

Aldus gewezen op 14 maart 2022

door:

mr. P.B. Martens, voorzitter,
mr. W.Th. Tideman, secretaris,
drs A.C. van der Horst,
dr. J.P.C. Jaspers,
drs. A. Wensing- Kruger, leden

en ondertekend door de voorzitter,

w.g. P.B. Martens